

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
КӨЛІК МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРЖОЛ ЖӘНЕ СУ
КӨЛІГІ КОМИТЕТІНІҢ
«ҚАЗАҚСТАН СУ ЖОЛДАРЫ»
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК
ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

ХАТТАМА
26.05.2026 жыл
Өскемен қаласы

РЕСПУБЛИКАНСКОЕ ГОСУДАРСТВЕННОЕ
КАЗЕННОЕ ПРЕДПРИЯТИЕ
«ҚАЗАҚСТАН СУ ЖОЛДАРЫ»
КОМИТЕТА ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОГО И ВОДНОГО
ТРАНСПОРТА МИНИСТЕРСТВА ТРАНСПОРТА
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ПРОТОКОЛ
№ 3
г. Усть-Каменогорск

**Кәсіпорын (филиалдар) жұмыскерлерін сыбайлас жемқорлыққа қарсы
саясат және мүдделер қақтығысын реттеу бойынша
«Іскерлік этика навигаторы» интерактивті тест-тренингімен таныстыру
туралы хаттама (есеп).**

Негіздеме: Қазақстан Республикасының «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңының 12-бабына сәйкес, сондай-ақ қызметтік әдеп және мінез-құлық кодексінде белгіленген кез келген сыбайлас жемқорлық көріністеріне төзімділік саясатын іске асыру шеңберінде.

Іс-шараның мақсаты:

1. Квazимемлекеттік сектор персоналы мен басшыларын нақты жұмыс жағдайларында сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін тану дағдыларына **оқыту**.
2. Мүдделер қақтығысы туындаған кезде және пара беру әрекеттері кезінде дұрыс әрекет алгоритмдерін **талдау**.
3. Әкімшілік және қылмыстық жауапкершілікті түсіну арқылы жұмыскерлердің құқық бұзушылық жасау **тәуекелдерін азайту**.

«Навигатор» іс-шарасын өткізу алгоритмі:

- **1 кезең. Сценарий және Таңдау («Штурвал»).** Жұмыскерлерге 5 нақты жұмыс жағдайы (кейстер) ұсынылады. Бұл кезеңде жеке шешім мен жауапкершіліктің символы ретінде «Штурвалды» қолдана отырып, іс-әрекеттің дұрыс бағытын таңдау қажет.
- **2 кезең. Заң және Ереже («Зәкір»).** Әрбір таңдаудан кейін тұрақты заңнамалық норма бекітіледі. ҚР «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңына және Қылмыстық кодексіне сәйкес іс-қимылдың дұрыс алгоритміне егжей-тегжейлі талдау жүргізіледі.
- **3 кезең. Қолдау («Құтқару шеңбері»).** Кез келген күрделі жағдайдың басты ресурсы — **Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс басқармасына** (комплаенс-офицер) хабарлау, оған жағдай бақылаудан шыққанға дейін жүгіну қажет.

• **Іс-шара барысында талданған негізгі тақырыптар мен алгоритмдер:**

1. **Мүдделер қақтығысын реттеу:** егер сатып алуға басшы жақын туысы болып табылатын компания (ЖШС/ЖК) қатысса, жалғыз дұрыс бағыт — комплаенс-офицерді дереу хабардар ету және шешім қабылдауға қатысудан бас тарту (шеттету).
2. **Матрица «Сыйлық vs. Пара»:** жұмыскерлер міндеттер шеңберіне кіретін іс-әрекеттер үшін кез-келген материалдық сыйақы сомасына қарамастан **пара** ретінде анықталатындығы туралы түсініктеме алды.
3. **«Таза қолдар» алгоритмі** (анонимді сәлемдемелер немесе ақша табылған кезде):

1-қадам: Анықтау (қол тигізбеңіз, ашпаңыз, тағайындамау).

2-қадам: Хабарлау (сол күні басшыға және комплаенс-офицерге хабарлау).

3-қадам: Бекіту (комплаенс-қызметтің қатысуымен анықтау актісін жасау).

4-қадам: Мемлекетке тапсыру (сыйлықтар / заттар — **7 күнтізбелік күн** ішінде; ақшалай қаражат-**2 апта** ішінде республикалық бюджетке).

4. Жауапкершілік сызбасы.

Салдарымен танысу:

Әкімшілік айыппұлдар: 200-ден 750 АЕК-ке дейін (ҚР ӘҚБтК 676-678-бабы).

Сыйлықты уақтылы бермегені үшін — 600 АЕК (ҚР ӘҚБтК 472-бабы).

Қылмыстық жаза: паракорлыққа делдал болғаны үшін квазимемлекеттік секторда қызмет атқаруға өмір бойына тыйым сала отырып, **3 жылға дейінгі** мерзімге бас бостандығынан айыру (ҚР ҚК 368-бабы).

Қорытынды: Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс басқармасы жұмыскерлерді міндетті түрде таныстыру үшін кәсіпорынның барлық бөлімшелері мен филиалдарына «Іскерлік этика навигаторы» материалдарын жіберуді қамтамасыз етті.

СЖҚКБ сыбайлас жемқорлық фактілері туралы хабарлаған адамдарға құпиялылыққа кепілдік беретін қорғаныс және алдын алу органы болып табылады.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс басқармасының бастығы:

 Н. Аникина